

LAKIALOITE 121/2010 vp

Laki riistavahinkolain 17 §:n 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan riistavahinkolakia (105/2009) muutettavaksi siten, että pienet taimikot palautuvat hirvivahinkojen korvausjärjestelmän piiriin.

PERUSTELUT

Riistavahinkolain mukaan yksityinen metsänomistaja voi saada korvausta hirvieläimen aiheuttamasta metsävahingosta. Korvaukset rahoitetaan metsästäjiltä kannettavilla hirvieläinten kaatolupamaksuilla. Hirvivahinkoja sattuu käytännössä kaiken kokoisissa taimikoissa. Vahinkoihin on voinut saada korvausta riippumatta taimikon koosta tai kehitysvaiheesta. Viime vuodenvaihteessa tuli kuitenkin voimaan metsälain (1093/1996) muutos, jonka seurauksena pienet, keskipituudeltaan alle 1,3 metrin mittaiset taimikot jäivät korvausjärjestelmän ulkopuolelle. Kysymys on puhtaasti teknisestä virheestä, joka maa- ja metsätalousministeriön mukaan pitäisi korjata mahdollisimman nopeasti.

Hirven vioittama taimikko joudutaan usein täydennysviljelemään. Vaikeimmat tuhokohteet joudutaan istuttamaan kokonaan uudestaan. Viljelytoimenpiteet onnistuvat sitä paremmin, mitä nopeammin ne tehdään. Jos aikaa hirvituhoon ja viljelytoimenpiteiden välillä kuluu useita vuosia, alue heinittyy ja vesakoituu. Jos hirvivahingot korvattaisiin vasta 1,3 metrin korkuisesta

taimikosta eteenpäin, korvausjärjestelmä olisi omiaan viivyttämään taimikon täydentämistä tai uusimista. Korvausjärjestelmä olisi nurinkurinen.

Riistavahinkolain 17 §:n 2 momentin mukaan hirvieläimen aiheuttamasta vahingosta ei makseta korvausta, jos taimikko ei ollut vahingon satuttaessa metsälain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla taloudellisesti kasvatuskelpoinen. Metsälain 8 §:n 1 momentin (822/2010, voimassa 1.1.2011 alkaen) mukaan uudistushakkuun jälkeen on saatava aikaan taloudellisesti kasvatuskelpoinen taimikko. Se on saavutettu, kun kasvatuskelpoisten puiden keskipituus on 1,3 metriä eikä niiden kehitymistä välittömästi uhkaa muu kasvillisuus. Aiemmin voimassa olleessa metsälain 8 §:n 1 momentissa taimikon taloudellista kasvatuskelpoisuutta ei ollut kytketty 1,3 metrin keskipituuteen tai muutenkaan taimikon kehitysvaiheeseen.

Lainvalmistelussa tapahtunut tekninen virhe voidaan poistaa kumoamalla riistavahinkolain 17 §:n 2 momentti. Muutos palauttaa vuoden-

vaihteeseen saakka vallinneen oikeustilan, jossa hirvivahinkojen korvausta ei ole kytketty taimikon kehitysvaiheeseen.

Riistavahinkolain 9 §:n 1 momentin mukaan korvauksen enimmäismäärä ei saa ylittää vahingoittuneen omaisuuden käypää arvoa. Jos taimikon arvo ennen hirvivahinkoa on ollut normaalia alempi esimerkiksi vajaapuustoisuuden tai heikkolaatuisuuden vuoksi, alennetaan korvausta vastaavasti. Korvauksen myöntämisedellytyksiä ja määrää on muiltakin osin rajoitettu lain 8, 9, 17, 18, 19, 20 ja 21 §:ssä. Lain 17 §:n 2 momentin kumoaminen ei vaikuta muilta osin korvaukseen.

Oikeusjärjestyksen selkeyden ja korvauskäytännön yhtenäisyyden säilyttämiseksi lakia sovellettaisiin jo 1.1.2011 alkaen. Taannehtivalle lainsäädännölle ei tässä tapauksessa ole esteitä. Kysymys ei ole rikosoikeudesta. Säädös ei myöskään loukkaa perusoikeuksia. Säädös varmistaa perustuslain 15 §:ssä säädetyn omaisuuden suojan toteutumista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

riistavahinkolain 17 §:n 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan riistavahinkolain (105/2009) 17 §:n 2 momentti.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2011. Sitä sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2011.

Helsingissä 20 päivänä tammikuuta 2011

Jari Leppä /kesk
Pertti Hemmilä /kok

Erkki Pulliainen /vihr
Mats Nylund /r